ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସଂପର୍କ ବିଭାଗ
Information & Public Relations Department
Government of Odisha, Bhubaneswar-751001
Phone : (91-674) 2536736 /2390818 (Fax)
e-mail : iprsec.or@nic.in

News ID-IPR/Forest, Env & CC (OD)/ 282/24-04-2025

୪୫ ବର୍ଷ ପରେ ଶିମିଳିପାଳକୁ ମିଳିଲା ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନର ମାନ୍ୟତା

ଓଡ଼ିଶାର ସର୍ବବୃହତ୍ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ବହୁ ପ୍ରତିକ୍ଷିତ ଭାରତର ୧୦୭ତମ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ ଭାବେ ମାନ୍ୟତା ମିଳିଛି

ଭୁବନେଶ୍ୱର : ୨୪/୦୪/୨୦୨୫

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଏକ ଐତିହାସିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି କ୍ରମେ ଶିମିଳିପାଳକୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ ଭାବେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ସୂଚନା ଯୋଗ୍ୟଯେ ୧୯୮୦ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମେ ଶିମିଳିପାଳକୁ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ ମାନ୍ୟତା ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଗତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ମଞ୍ଜୁରୀରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା। ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶ ରାମ ସିଂଖୁଣ୍ଟିଆ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ଏହାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିଥିଲେ । ଆଜି ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋହନ ଚରଣ ମାଝୀ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ଘୋଷଣା ସହିତ, ଶିମିଳିପାଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତର ୧୦୭ତମ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନରୂପେ ମାନ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ, ଭିତରକନିକା ପରେ ଓଡ଼ିଶାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ ଓ ୮୪୫.୭୦ ବର୍ଗ କି.ମି. ବିଶିଷ୍ଟ ରାଜ୍ୟର ସର୍ବବୃହତ୍ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ ରୂପରେ ପରିଗଣିତ ।

ଏହି ବହୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ସ୍ୱୀକୃତି ଶିମିଳିପାଳର ଅଦ୍ୱିତୀୟ ଜୈବ ବିବିଧତା, ସମୃଦ୍ଧ ଆଦିବାସୀ ପରମ୍ପରା ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ପ୍ରତି ଜାତୀୟସ୍ତରରେ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇଛି । ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଓଡ଼ିଶାକୁ ଜାତୀୟ ମାନଚିତ୍ରରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ସ୍ଥାନିତ କରିଛି ।

ଶିମିଳିପାଳକୁ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରଥମେ ୧୯୮୦ ମସିହାରେ ଆଗତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ ଚାରି ଦଶନ୍ଧିରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଏହା ବିଚାରାଧୀନ ରହିଥିଲା। ଆଜି, କେବଳ ଏକ ପ୍ରଶାସନିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଶିମିଳିପାଳର ମନଲୋଭା ଜୀବନ୍ତ ଦୃଶ୍ୟପଟକୁ ଭଲ ପାଉଥିବା ସମସ୍ତ ନାଗରିକ, ସେଠାରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଆଦିବାସୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ପରିବେଶବିତ୍ ମାନଙ୍କର ଦୀର୍ଘଦିନର ଆକାଂକ୍ଷା ଶେଷରେ ପୂରଣ ହୋଇଛି |

ପ୍ରକାଶିତ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁସାରେ ଶିମିଳିପାଳ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଜାତୀୟ ପରିବେଶ ସ୍ୱୀକୃତି ମିଳିବାପରେ, ବନ୍ୟଜନ୍ତୁ ଅଭୟାରଣ୍ୟ, ବ୍ୟାଘ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପ, ୟୁନେସ୍କୋ ସଂରକ୍ଷିତ ଜୈବମଣ୍ଡଳ, ହାତୀ ଅଭୟାରଣ୍ୟ ଆଦି ଶିମିଳିପାଳର ବହୁସ୍ତରୀୟ ଜୈବ ବିବିଧତାର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରୁଛି ।

ଶିମିଳିପାଳ ଜୈବବିବିଧତାରେ ପରିପୂର୍ଣ ଭାରତର ଅନ୍ୟତମ ଅନନ୍ୟ ପରିବେଶ, ଏହା ୪୦ଟି ଜଙ୍ଗଲୀ ବାଘ ସମେତ ବିରଳ କଳା ବାଘଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶ୍ୱର ଏକମାତ୍ର ବାସସ୍ଥାନ, ଓଡ଼ିଶାର ମୋଟ ହାତୀ ସଂଖ୍ୟାର ୨୫ ପ୍ରତିଶତ ହାତୀଙ୍କର ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳ, ଏଠାରେ ୧୦୪ ପ୍ରଜାତିର ଅର୍କିଡ଼ ଦେଖାଯାଆନ୍ତି, ଅନେକ ପ୍ରଜାତି କେବଳ ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ହିଁ ଦେଖାଯାଆନ୍ତି, ୩୬୦ରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଜାତିର ପକ୍ଷୀ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତନ୍ୟପାୟୀ ପ୍ରାଣୀ ଯଥା ଚିତାବାଘ, ସମ୍ବର, ଏବଂ କୁମ୍ଭୀର କୁମ୍ଭୀର ଇତ୍ୟାଦିମାନଙ୍କର ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳ ଓ ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରବାହିତ ବିଭିନ୍ନ ନଦୀର ପ୍ରମୁଖ ଅବବାହିକା ।

ଶିମିଳିପାଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ଜଙ୍ଗଲଗୁଡ଼ିକ ଶାଳ, ଆର୍ଦ୍ର ପର୍ଣ୍ଣମୋଚୀ ଏବଂ ଅର୍ଦ୍ଧ-ଚିରହରିତ୍ ପ୍ରକାରର ବୃକ୍ଷର ମିଶ୍ରଣ, ଯାହା ଉଭିଦ, ଜୀବଜନ୍ତୁ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଜନଜାତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ବିରଳ ଏବଂ ସମୃଦ୍ଧ ବାସସ୍ଥାନ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ।

ଏହି ନୂତନ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ ଏବଂ ଏହାର ଆଖପାଖ ଜୈବବିବିଧତାକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ 'ଗ୍ରେଟର ଶିମିଳିପାଳ ଲ୍ୟାଣ୍ଡସ୍କେପ୍' କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଛି, ଯେଉଁଥିରେ ରହିଛି ଏ.ଆଇ. ଚାଳିତ କ୍ୟାମେରା ଟାୱାର ଏବଂ ଟ୍ରେଲ୍

ଗାର୍ଡ କ୍ୟାମେରା ସିଷ୍ଟମ୍, ଦୁର୍ଗମ ଅଞ୍ଚଳରେ ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ଭି-ସାଟ୍ ଯୋଗାଯୋଗ ନେଟୱାର୍କ ଓ ବିଶେଷ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ପୋଲିସ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ପୂର୍ବତନ ସୈନିକଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ କମ୍ପାନୀ ସମର୍ପିତ ସୁରକ୍ଷା ବଳ ନିୟୋଜନ ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି |

ବାଘ ସଂଖ୍ୟା ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଦିଗରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ୱରୂପ, ତାଡୋବା ଅନ୍ଧେରୀ ସଂରକ୍ଷିତ ବ୍ୟାଘ୍ର ଅଭୟାରଣ୍ୟ (ମହାରାଷ୍ଟ୍ର) ରୁ ଦୁଇଟି ମହିଳା ବାଘ ଆସି ସାରିଛି ଓ ସେମାନେ ସଫଳତାର ସହିତ ଶିମିଳିପାଳରେ ପରିବେଶ ସହ ଖାପଖୁଆଇ ସାରିଛନ୍ତି। ଏହା ୨୦୩୬ ସୁଦ୍ଧା ଶିମିଳିପାଳରେ ବାଘ ସଂଖ୍ୟାକୁ ୧୦୦ରେ ପଂହଁଚାଇବା ପାଇଁ ମଞ୍ଚ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛି ଓ ଭାରତର ସଂରକ୍ଷଣ ରୋଡମ୍ୟାପରେ ଶିମିଳିପାଳର ଭୂମିକାକୁ ଆହୁରି ସୁଦୃଢ଼ କରିବ ।

କେବଳ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ସହଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ସଂରକ୍ଷଣ ସଫଳ ହୋଇଥାଏ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 'ଆମ ଶିମିଳିପାଳ' ଯୋଜନାର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଜୀବିକା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଜନଜାତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟଙ୍କ ପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ତାଲିମ, ପରିବେଶ- ଅନୁକୂଳ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ପ୍ରଚାରପ୍ରସାର ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସମ୍ବଳର ଉପଲବ୍ଧତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉନ୍ନତିକରଣ ନିମନ୍ତେ ଏକ ସମନ୍ୱିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ

ଶିମିଳିପାଳ କେବଳ ଏକ ଜଙ୍ଗଲ ନୁହେଁ, ଏହା ବିରହୋର, ପାହାଡ ଖଡ଼ିଆ, ଉଜିଆ, ସାନ୍ତାଳ, ମାଙ୍କିଡିଆ ଏବଂ ଖଡ଼ିଆ ପରି ଜନଜାତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟଙ୍କର ମାତୃଭୂମି, ଯେଉଁମାନେ ଶହ ଶହ ବର୍ଷ ଧରି ଶିମିଳିପାଳରେ ପରିବେଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଐତିହ୍ୟକୁ ଧାରଣ କରି ରହିଛନ୍ତି । ଶିମିଳିପାଳକୁ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ ଭାବେ ଘୋଷଣା କେବଳ ଏକ ଜୈବ ବିବିଧତାତାର ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ସଫଳତା ନୁହେଁ; ଏହା ପ୍ରକୃତି ସହ ସହାବସ୍ଥାନ, ଜୈବିକ ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟମୁଖୀ ଶାସନର ଏକ ପ୍ରତିଫଳନ।

ଏହି ଘୋଷଣା ଶିମିଳିପାଳକୁ ଭାରତର ପରିବେଶ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ମାନଚିତ୍ରରେ ଏହାର ଯଥାର୍ଥ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହିତ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଗର୍ବର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଆଣି ଦେଇଛି ।

ମାନସ ରଞ୍ଜନ ଖୁଣ୍ଟିଆ
ସୂଚନା ଅଧିକାରୀ